

ยินดีต้อนรับ

ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกร

สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

บทบาทหน้าที่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

ภารกิจของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2544 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ดำเนินการหลัก 2 ด้านดังนี้

1. ด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มาตรา 30-36
2. ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกร มาตรา 37/1-37/10

1. ด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“มาตรา 30 เกษตรกรต้องรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือคณะ เพื่อประกอบเกษตรกรรมร่วมกัน...”

การรวมกลุ่ม มี 2 ลักษณะ

1. กลุ่มหรือคณะของเกษตรกรที่มารวมกันไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยมีวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรมร่วมกัน
2. นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรม

การเป็นสมาชิกกลุ่ม ทำได้ 2 วิธี

1. รวมกลุ่มกันขอจดทะเบียนตั้งองค์กรใหม่
2. สมัครเป็นสมาชิกเพิ่มเติมกับองค์กรที่มีอยู่เดิม

1. ด้านการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ต่อ)

“มาตรา 31 องค์กรเกษตรกรมีสิทธิขอรับการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยให้ทำแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ยื่นต่อสำนักงาน...”

การขอรับการสนับสนุนมี 2 แนวทาง

1. ขอรับเงินอุดหนุน (เงินให้เปล่า) เพื่อให้องค์กรนำไปศึกษาดูงาน ฝึกอบรม สร้างอาชีพให้กับที่สมาชิกองค์กรที่เข้าร่วมโครงการ
2. ขอรับเงินกู้ยืม (เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องชำระเงินคืน กฟก.)

เงื่อนไขการเสนอแผน/โครงการ

- 1 องค์กรเสนอแผน/โครงการได้หลายโครงการ
  - 1 โครงการต้องมีสมาชิกเข้าร่วมไม่น้อยกว่าสิบคน
- สมาชิก 1 คน เข้าร่วมได้เพียง 1 โครงการ

2. ด้านการแก้ไขปัญหานี้ของเกษตรกร

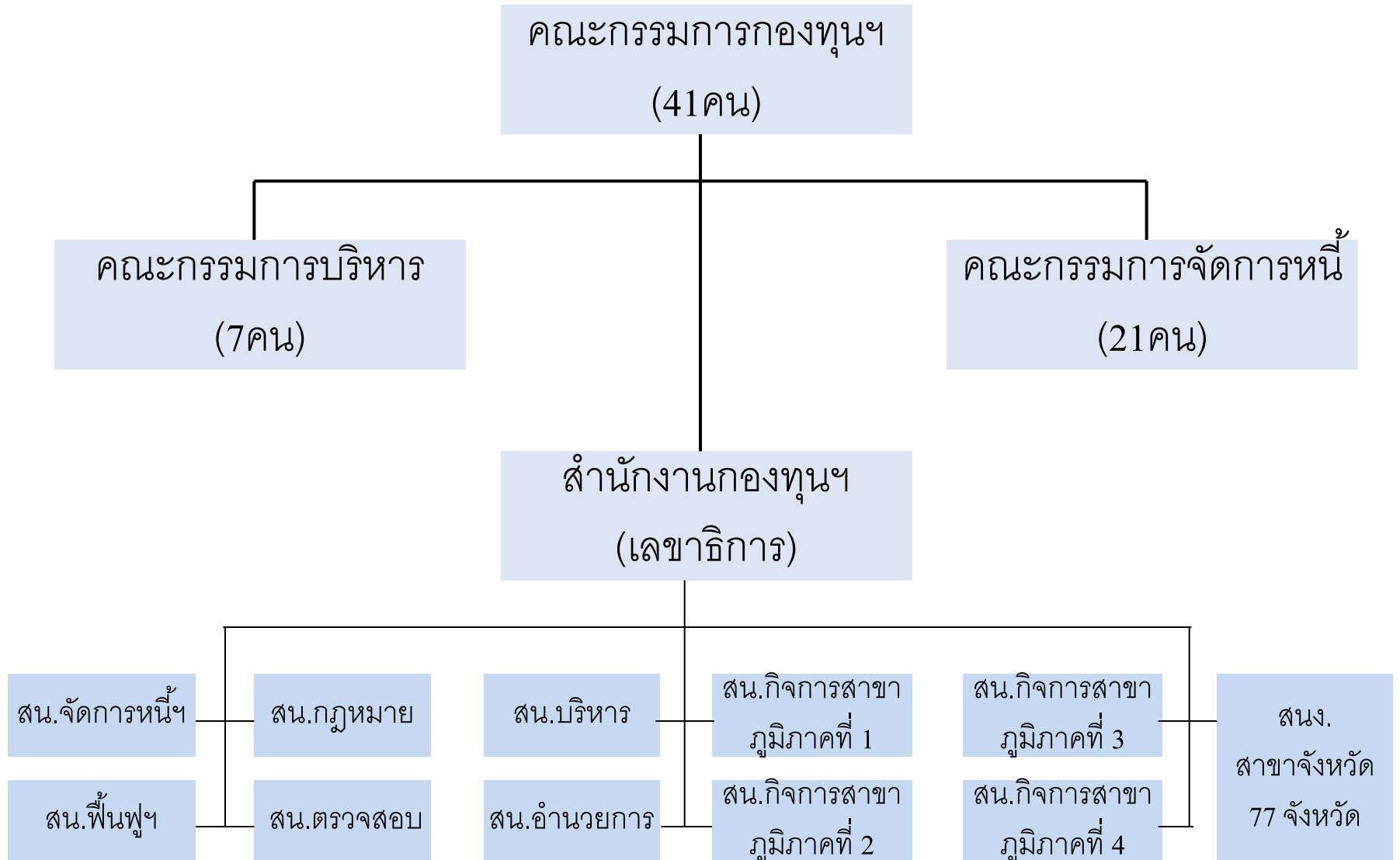
พ.ร.บ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544
มาตรา 37/1 ให้คำนิยามเกี่ยวกับการจัดการหนี้ไว้ดังนี้

“หนี้” หมายความว่า หนี้อันเนื่องมาจากการประกอบเกษตรกรรมของ
เกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกร

“หนี้ในระบบ” หมายความว่า

- (1) หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐ (โครงการของกระทรวง
ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หรือรัฐวิสาหกิจ)
- (2) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (1.ธ.พาณิชย์ 2. ธกส.
3.นิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด เช่น บบส. ธอส. ธ.ออมสิน)
- (3) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมจากสถาบันเกษตรกร (นิติบุคคลตาม
กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (สหกรณ์การเกษตร/เครดิตยูเนียน)

โครงสร้างกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ข้อมูลการขึ้นทะเบียนหนังสือของเกษตรกร (ปี 46-57)

สถาบันเจ้าหนี้	จำนวนราย	จำนวนบัญชี	จำนวนเงิน
โครงการส่งเสริมของรัฐ	20,474	24,021	1,078,787,833.00
ธ.ก.ส.	283,๓-/	346,043	44,899,231,306.00
ธ.พาณิชย์	18,459	20,568	13,186,202,807.00
สหกรณ์การเกษตร	154,220	198,991	14,045,729,345.00
นิติบุคคล	20,203	23,420	5,640,513,501.00
อื่นๆ	5,092	5,473	569,545,294.00
รวม	501,880	618,516	79,420,010,086.00

กระบวนการจัดการหนี้ของเกษตรกรตามกฎหมายกองทุนฯ

ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทะเบียนหนี้) จำแนกตามสถานะหนี้

ล้มละลาย 49 ราย 50 บัญชี 245,593,664.33 บาท

NPA 2,416 ราย 2,2582 บัญชี 1,171,814,433.81 บาท

กรณีหนี้บังคับคดี 7,801 ราย 8,319 บัญชี
5,045,918,416.27 บาท

กรณีหนี้ดำเนินคดี 13,519 ราย 15,559 บัญชี
7,972,960,738.30 บาท

กรณีหนี้ผิदनัดชำระ 153,896 ราย 195,960 บัญชี
29,774,803,427.17 บาท

กรณีหนี้ปกติ 267,928 ราย 319,008 บัญชี
33,342,563,344.17 บาท

รวมทั้งสิ้น 445,618 ราย 514,478 บัญชี
77,553,654,022.41 บาท

ผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกรทั่วประเทศ

ลำดับ	สถาบันเจ้าหนี้	1 กุมภาพันธ์ 49 – 30 กันยายน 57		
		ราย	บัญชี	จำนวนเงิน
1.	ธ.ก.ส.	3,252	3,252	955,265,273.08
2.	ธนาคารพาณิชย์	3,080	3,087	1,134,196,950.20
3.	นิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด	587	587	265,990,303.93
4.	สหกรณ์ฯ	21,000	21,029	3,139,598,958.90
5.	เจ้าหนี้หรือบุคคลภายนอกซื้อทรัพย์สิน/NPA	430	444	269,496,702.39
รวม		28,349	28,399	5,764,616,283.49

ผลงานด้านการรักษาที่ดินของเกษตรกรทั่วประเทศ

ประเภทสินทรัพย์ ที่เป็นหลักประกัน	จำนวน (ฉบับ)	เนื้อที่		
		ไร่	งาน	ตารางวา
โฉนดที่ดิน	15,069	99,527	2	22.3
ตราจอง	16	131	0	42.4
น.ส.3	402	6,391	0	77.7
น.ส.3 ก.	2,145	20,343	1	86.5
น.ส.3 ข.	11	128	2	9.0
บ้าน	9	0	0	0.0
หนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด	1	0	0	0
รวม	17,653	126,521	3	37.9

10 ขั้นตอนของกระบวนการจัดการหนี้ของเกษตรกร

1. การขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร

2. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทะเบียนหนี้)

3. การตรวจสอบข้อมูลทะเบียนหนี้

4. การเจรจาขอชำระหนี้

5. การจัดทำเอกสารและการตั้งเรื่องขอชำระหนี้

6. การจ่ายเงินชำระหนี้ให้กับสถาบันการเงินเจ้าหนี้

7. การโอนหลักประกันและการทำสัญญาเช่าซื้อ

8. การชำระหนี้คืนของเกษตรกร

9. การดูแลรักษาหลักประกันและการบริหารสินทรัพย์

10. การติดตามสนับสนุนการฟื้นฟูอาชีพหลังการชำระหนี้แทน

ขั้นตอนที่ 6 การจ่ายเงินชำระหนี้ให้กับสถาบันการเงินเจ้าหนี้

การชำระหนี้แทนเกษตรกรแยกตามสถาบันการเงินดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์และนิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด
2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)
3. โครงการส่งเสริมของรัฐ
4. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน)
5. การซื้อทรัพย์สิน (NPA)

ธนาคารพาณิชย์

1. คุณสมบัติของเกษตรกรและเงื่อนไขการชำระหนี้

1.1 เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร

1.2 ขึ้นทะเบียนหนี้ที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในแผนจัดการหนี้

1.3 เป็นหนี้ NPL ก่อน 30 มิย.48 และหลัง 30 มิย. 48

ถึง 31 ธค.52 (ปัจจุบันหนี้ NPL หลัง 31 ธค. 52 มีแล้ว)

1.4 วัตถุประสงค์การกู้ยืมเพื่อการเกษตรเท่านั้น

1.5 กรณีวัตถุประสงค์ไม่ใช้การเกษตรต้องผ่านการอุทธรณ์

ธนาคารพาณิชย์

2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้ กรณี NPL ก่อน 30 มีย. 48

2.1 เงินต้นคงค้างไม่เกิน 1 ล้านบาท กองทุนฯ ชำระเงินต้น 50 % พร้อม
ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย ส่วนดอกเบี้ยและค่าปรับตัดทิ้ง

2.2 เงินต้นคงค้างเกิน 1 ล้านบาท ถึง 2.5 ล้านบาท

1) กรณีหลักทรัพย์ค้ำมูลหนี้ กองทุนฯ ชำระหนี้หนี้แทนเกษตรกร
ไม่เกิน 90% พร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย ฯ

2) กรณีหลักทรัพย์ไม่ค้ำมูลหนี้ กองทุนฯ ชำระหนี้แทนเกษตรกร
ไม่เกิน 50 % พร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย ฯ

2.3 เงินต้นคงค้างเกิน 2.5 ล้านบาท พิจารณาเป็นรายๆ ไป

ธนาคารพาณิชย์

3.หลักเกณฑ์การชำระหนี้กรณีNPLหลัง 30 มีย.48-31 ธค. 52

3.1 กรณีหลักทรัพย์ค้ำประกัน มีมูลค่าค้ำ ชำระเงินต้น 90 %
พร้อมค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ดอกเบี้ยและค่าปรับตัดทิ้ง

3.2 กรณีหลักทรัพย์ค้ำประกันมีมูลค่าไม่ค้ำหรือไม่มี
หลักประกันชำระเงินต้น 50 % พร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น
จริงตามกฎหมาย ดอกเบี้ยและค่าปรับตัดทิ้ง

3.3 หนี้ NPL ที่เกิน 2.5 ล้านบาท ให้เจรจาเป็นรายๆ ไป

นิติบุคคล (ธนาคารของรัฐ)

หลักเกณฑ์การชำระหนี้

1. กฟก. ขอใช้หลักเกณฑ์ของสมาคมธนาคารไทย
2. ธ.ออมสิน ธ.พ.ว. เสนอขายตามเงื่อนไขของ กชก. ดังนี้
  - หลักทรัพย์ค้ำ ขายเป็นต้น 100 % พร้อมดอกเบี้ยที่รับรู้
  - หลักทรัพย์ไม่ค้ำ ขาย 80 % พร้อมดอกเบี้ยที่รับรู้
3. ธ.อ.ส. เสนอขายดังนี้
  - ขายเป็นต้น 100 % ดอกเบี้ย MRR ตั้งแต่วันกู้ถึงวันชำระเสร็จ
4. ปัจจุบันยังไม่มีชำระหนี้แทนเกษตรกร ยกเว้นรายที่จ่ายส่วน
ต่างมีประมาณ 5 ราย

นิติบุคคล (บริษัทบริหารสินทรัพย์)

หลักเกณฑ์การชำระหนี้

1. หนี้เงินต้นไม่เกิน 1 ล้านบาท กฟก.ชำระหนี้ 50 % พร้อมค่าใช้จ่าย ตามกฎหมาย ดอกเบี้ยและค่าปรับตัดทิ้ง
2. หนี้เงินต้นคงค้างเกิน 1 ล้านบาท ถึง 2.5 ล้านบาท
  - 1) กรณีหลักทรัพย์ค้ำมูลหนี้ กฟก. ชำระหนี้ไม่เกิน 90% พร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย ฯ
  - 2) กรณีหลักทรัพย์ไม่ค้ำมูลหนี้ กฟก.ชำระหนี้ไม่เกิน 50 % พร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย ฯ
3. หนี้ NPL เกิน 2.5 ล้านบาท เจรจาเป็นรายๆ ไป

นิติบุคคล (โรงงานน้ำตาล)

หลักเกณฑ์การชำระหนี้

- กฟก.ใช้หลักเกณฑ์ของสมาคมธำการไทย
- มีบางโรงงานที่ยินยอมตามเงื่อนไขที่กฟก.เสนอ
- โรงงานส่วนใหญ่ไม่ยอมรับเงื่อนไขของกฟก.
- เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ทำสัญญากู้ยืมและไม่จดจำนองหลักประกัน
- ปัจจุบัน กฟก. ชำระหนี้แทนไปจำนวน 23 ราย
- เกษตรกรรายใดที่คุณสมบัติถูกต้อง และเจ้าหนี้ยินยอม กฟก.ซื้อตามปกติ ส่วนที่ไม่ถูกต้องอยู่ระหว่างหาแนวทางช่วยเหลือ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

1. คุณสมบัติของเกษตรกรและเงื่อนไขการชำระหนี้
  - 1.1 เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร
  - 1.2 ขึ้นทะเบียนหนี้และคณะกรรมการกำหนดเป็นแผนจัดการหนี้
  - 1.3 เป็นหนี้ NPL ก่อน 31 มีค.51 (ปัจจุบันหนี้ NPL หลัง 31 มีค. 51 มีจำนวนมาก)
  - 1.4 วัตถุประสงค์การกู้ยืมเพื่อการเกษตรเท่านั้น
  - 1.5 กรณีวัตถุประสงค์ไม่ใช้การเกษตรต้องผ่านการอุทธรณ์

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้

2.1 เงินต้นไม่เกิน 1 ล้านบาท กฟก.ชำระหนี้ไม่เกิน 50%
พร้อมค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย ส่วนดอกเบี้ยและค่าปรับตัดทิ้ง

2.2 เงินต้นคงค้างเกิน 1 ล้านบาทถึง 2.5 ล้านบาท

1) กรณีหลักทรัพย์ค้ำมูลหนี้ กฟก.ชำระหนี้หนี้แทน
เกษตรกรไม่เกิน 90% พร้อมค่าใช้จ่าย

2) กรณีหลักทรัพย์ไม่ค้ำ กฟก.ชำระหนี้ไม่เกิน 50 %
พร้อมค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย

2.3 เงินต้นคงค้างเกิน 2.5 ล้านบาท ให้พิจารณาเป็นรายๆ ไป

โครงการส่งเสริมของรัฐ

“โครงการส่งเสริมของรัฐ” หมายความว่า โครงการของ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาคหรือรัฐวิสาหกิจ เป็น เจ้าของโครงการ

ขณะนี้หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ โครงการส่งเสริมของรัฐ ได้ ประกาศใช้เรียบร้อยแล้ว อยู่ในขั้นตอนการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ เปรียบเทียบหน่วยของรัฐที่เป็นเจ้าหนี้เพื่อขอลด ปลดหนี้ ตาม ขั้นตอนและตามกฎหมายยกฟก. มาตรา 37/7 ต่อไป

สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์การเกษตร)

1. คุณสมบัติของเกษตรกรและเงื่อนไขการชำระหนี้
  - 1.1 เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร
  - 1.2 ขึ้นทะเบียนหนี้ที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในแผนจัดการหนี้
  - 1.3 เป็นหนี้ NPL ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน 10 ปี
  - 1.4 กรณีถูกฟ้องดำเนินคดี ไม่ต้องรอ 3 ปี สามารถซื้อหนี้ได้
  - 1.5 วัตถุประสงค์การกู้ยืมเพื่อการเกษตรเท่านั้น
  - 1.6 กรณีวัตถุประสงค์ไม่ใช้การเกษตรต้องผ่านการอุทธรณ์

สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์การเกษตร)

2. หลักเกณฑ์การชำระหนี้

2.1 เงินต้นไม่เกิน 1 ล้านบาท

2.2 กรณีเกิน 1 ล้านบาททกก.จัดการหนี้ฯ พิจารณาเป็นรายๆ ไป

2.3 กฟก.ชำระหนี้แทนเกษตรกร 50% ส่วนเงินต้นที่เหลือ 50%
และดอกเบี้ยไม่เกิน 7.5 รัฐบาลจ่ายชดเชยให้

2.4 กรณีเกษตรกรมีหนี้หลายสัญญาหากสัญญาใดสัญญาหนึ่ง
อยู่ในเงื่อนไขที่ชำระหนี้ได้ กฟก.จะชำระหนี้แทนได้หมด
ทุกสัญญา

กรณี NPA

มติกรม. 28 มค. 52 และ 10 เมย. 55 เห็นชอบให้ กพก. ซื้อทรัพย์สิน
จากเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นคืนให้เกษตรกร จำนวน 1,187 ราย และ 2,894
ราย งบประมาณ 607 ลบ. โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ซื้อไม่เกินราคาที่ซื้อจากสำนักงานบังคับคดี
2. หรือซื้อไม่เกินราคาประเมินของทางราชการ

สำหรับ NPA ที่ตรวจพบภายหลัง มติกรม. เห็นชอบให้ กก.กพก.
พิจารณาและอนุมัติซื้อได้เลย โดยได้อนุมัติเพิ่มเติม 45 ราย ปัจจุบัน
กพก.ซื้อทรัพย์สินคืนเกษตรกรไปแล้วกว่า 430 ราย เป็นเงิน 270 ลบ.

ภารกิจที่กฟภ.ต้องทำร่วมกับสคช.

เนื่องจาก MOU

1. ให้คำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมาย แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูฯ
2. ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ ในการทำนิติกรรมสัญญาบนพื้นฐานความเสมอภาคและเป็นธรรม
3. ให้ความช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทแก่เกษตรกร ที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ
4. ให้ความช่วยเหลือทางด้านบรรณคดี ในการจัดทนายความอาสาให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกมาแจ้งความประสงค์ขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือด้านกฎหมายกับสำนักงานกองทุนฯ สาขาจังหวัด
2. สำนักงานกองทุนฯ สาขาจังหวัด ทำเรื่องนำส่งสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สคช.)

2.1 การทำเรื่องขอความช่วยเหลือของเกษตรกรประกอบด้วย

(1) หนังสือคำร้องของเกษตรกรพร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน และเอกสารอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ขอคำปรึกษา (สัญญากู้ยืม, คำฟ้อง, ประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สิน ฯลฯ)

(2) หนังสือสำนักงานกองทุนฯ สาขาจังหวัดนำส่งตัวเกษตรกรและรับรองการเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร

ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.2 การติดตามผลการช่วยเหลือ

- (1) กฟก. จัดทำทะเบียนข้อมูลการขอความช่วยเหลือของเกษตรกรเพื่อติดตามงาน
- (2) สคช. ทำหนังสือแจ้งผลการช่วยเหลือให้กฟก.ทราบ
- (3) เกษตรกรแจ้งผลการขอความช่วยเหลือให้ กฟก. ทราบ

3. กฟก. จัดทำรายงานสรุปผลการช่วยเหลือเกษตรกรภาพรวมทั้งประเทศให้ สคช.ทราบ ปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำไปประมวลผลการทำงาน และกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันในปีต่อไป

โชคดีนะคะ

สวัสดีครับ

